

Na temelju članka 31. stavka 2. Zakona o Vladi Republike Hrvatske (»Narodne novine«, broj 150/2011) i članka 90. stavka 2. Zakona o državnoj izmjeri i katastru nekretnina (»Narodne novine«, br. 16/2007 i 124/2010), Vlada Republike Hrvatske je na sjednici održanoj 19. travnja 2012. godine donijela

ODLUKU

O UTVRĐIVANJU KRITERIJA I NORMI RAZMJENE PODATAKA – PROVEDBENA PRAVILA ZA MREŽNE USLUGE U FUNKCIJI NACIONALNE INFRASTRUKTURE PROSTORNIH PODATAKA

I.

Ovom Odlukom propisuju se kriteriji i norme razmjene podataka (skupova i servisa prostornih podataka) subjekata Nacionalne infrastrukture prostornih podataka – Provedbena pravila za mrežne usluge u funkciji Nacionalne infrastrukture prostornih podataka.

II.

Provedbena pravila za mrežne usluge u funkciji Nacionalne infrastrukture prostornih podataka nalaze se u prilogu ove Odluke i njezin su sastavni dio.

Ova Odluka sadrži odredbe koje su u skladu sa sljedećim aktima Europske unije:

– Uredba Komisije (EZ) br. 976/2009 od 19. listopada 2009. godine o provedbi Direktive 2007/2/EZ Europskog parlamenta i Vijeća od 14. ožujka 2007. godine (kojom se uspostavlja Infrastruktura za prostorne informacije u Europskoj zajednici) u pogledu mrežnih usluga (SL, L 274, 20. listopada 2009. godine).

III.

Ova Odluka stupa na snagu osmoga dana od dana objave u »Narodnim novinama«.

Klasa: 930-01/12-02/01

Urbroj: 5030105-12-1

Zagreb, 19. travnja 2012.

Predsjednik
Zoran Milanović, v. r.

PROVEDBENA PRAVILA ZA MREŽNE USLUGE U FUNKCIJI NACIONALNE INFRASTRUKTURE PROSTORNIH PODATAKA

Predmet

Ovim Provedbenim pravilima utvrđuju se zahtjevi za uspostavu i održavanje mrežnih usluga (servisa) – (u dalnjem tekstu: Mrežne usluge), kao i obvezе vezane uz dostupnost ovih usluga

subjektima Nacionalne infrastrukture prostornih podataka (u dalnjem tekstu: NIPP) i trećim stranama.

Tumačenje

1. Za potrebe ovih Provedbenih pravila primjenjivat će se definicije iz Odluke o utvrđivanju kriterija i normi razmjene podataka (»Narodne novine«, broj 102/2010) propisane u dijelu A te Odluke koje se odnose na Provedbena pravila za metapodatke.
2. Za potrebe ovih Provedbenih pravila primjenjuju se i sljedeće definicije:
 - »Osnovna operativna sposobnost« označava mogućnost Mrežne usluge da pruža potpunu funkcionalnost bez garantiranja kvalitete usluge u skladu s propisima postavljenim u Dodatku I. ovih Provedbenih pravila ili pristupa usluzi za sve korisnike putem nacionalnog geoportal-a;
 - »Izvedba« označava minimalno postignutu razinu kojom se smatra da je cilj postignut predstavljajući brzinu kojom se zahtjev može rješiti u sklopu Mrežne usluge;
 - »Kapacitet« označava maksimalni broj istovremenih zahtjeva za uslugama koje su pružene sa zajamčenom izvedbom;
 - »Dostupnost« označava vjerojatnost da je Mrežna usluga dostupna;
 - »Vrijeme odziva« označava vrijeme mjereno na lokaciji usluge subjekta NIPP-a za koje je operativna funkcija usluge vratila prvi bajt rezultata;
 - »Zahtjev za uslugom« označava pojedinačni zahtjev prema jednoj operativnoj funkciji Mrežne usluge;
 - »INSPIRE element metapodatka« označava elemente metapodataka propisane Odlukom o utvrđivanju kriterija i normi razmjene podataka (»Narodne novine«, broj 102/2010) u Dijelu B te Odluke, koja se odnosi na Provedbena pravila za metapodatke;
 - »Objavik« označava operaciju za umetanja, brisanja ili ažuriranja elemenata metapodataka o izvorima u Usluzi pronalaženja;
 - »Prirodni jezik« označava jezik kojim se govori, piše ili kojim ljudi simbolički označavaju u općenitu svrhu komunikacije;
 - »Prikupik« označava operaciju izvlačenja elemenata metapodataka o izvorima iz izvore Usluge pronalaženja te dopuštanja stvaranja, brisanja ili ažuriranja metapodataka ovih izvora u odredišnoj Usluzi pronalaženja;
 - »Sloj« označava osnovnu jedinicu geografskih informacija koja može biti zatražena kao karta s poslužitelja u skladu s HRN EN ISO 19128.

Zahtjevi za Mrežne usluge

Mrežne usluge moraju biti u skladu sa zahtjevima za kvalitetu usluga propisanim u Dodatku I. ovih Provedbenih pravila.

Svaka vrsta Mrežnih usluga bit će u skladu sa specifičnim zahtjevima i karakteristikama propisanim u:

1. Dodatku II. ovih Provedbenih pravila – Vezano uz Usluge pronalaženja.

2. Dodatku III. ovih Provedbenih pravila – Vezano uz Usluge pregleda.

Pristup Mrežnim uslugama

Subjekti NIPP-a će najkasnije do 1. srpnja 2013. godine osigurati pružanje usluga pronalaženja i pregleda s osnovnom operativnom sposobnošću i prema ovim Provedbenim pravilima.

DODATAK I

KVALITETA USLUGE

1. Mrežne usluge treće strane neće biti uzete u obzir prilikom ocjene kvalitete usluge kako bi se izbjeglo moguće pogoršanje zbog kaskadnog učinka.

2. Kriteriji kvalitete usluge koji se moraju osigurati su:

- izvedba,
- kapacitet,
- dostupnost.

2.1. IZVEDBA

Odzivno vrijeme za slanje inicijalnog odgovora prema zahtjevu Usluge pronalaženja bit će najviše 3 sekunde u normalnoj situaciji.

Za sliku od 470 kilobajta (npr. 800x600 piksela s dubinom boje od 8 bita) odzivno vrijeme za slanje inicijalnog odziva prema Zahtjevu »Dohvati kartu« (Get Map) prema usluzi pregleda bit će najviše 5 sekundi u normalnoj situaciji.

Normalnu situaciju predstavljaju periodi izvan vršnog opterećenja, te je postavljena na 90% vremena.

2.2. KAPACITET

Najmanji broj posluženih istovremenih zahtjeva prema usluzi pronalaženja sukladno kvaliteti izvedbe usluge bit će 30 u sekundi.

Najmanji broj posluženih istovremenih zahtjeva prema usluzi pregleda sukladno kvaliteti izvedbe usluge bit će 20 u sekundi.

2.3. DOSTUPNOST

Vjerojatnost mrežne usluge da bude dostupna bit će 99% vremena.

DODATAK II

USLUGE PRONALAŽENJA

DIO A Kriteriji pretrage

1. Usluga pronalaženja će podržavati pretragu s elementima metapodataka navedenim u Tablici

1. ovog Dodatka, kako bi bila u skladu s minimalnim skupom kriterija pretrage.

Tablica 1.

Minimalni kriteriji pretrage	Elementi metapodataka
Ključne riječi	Ključna riječ
Klasifikacija prostornih podataka i usluga (za skupove prostornih podataka i serije skupova prostornih podataka)	Tematska kategorija
Klasifikacija prostornih podataka i usluga (za usluge prostornih podataka)	Vrsta usluge prostornih podataka
Kvaliteta i valjanost skupova prostornih podataka	Podrijetlo
Kvaliteta i valjanost skupova prostornih podataka	Prostorna rezolucija
Stupanj usklađenosti s kriterijima i normama iz članka 90. stavka 2. Zakona o državnoj izmjeri i katastru nekretnina	Specifikacija
Stupanj usklađenosti s provedbenim pravilima koja utvrđuju tehnička rješenja za međuoperativnost i usklađivanje skupova i usluga prostornih podataka	Stupanj
Geografska lokacija	Geografski granični pravokutnik
Uvjeti koji se primjenjuju na pristup i korištenje skupova prostornih podataka i usluga	Uvjeti koji se primjenjuju na pristup i korištenje
Uvjeti koji se primjenjuju na pristup i korištenje skupova prostornih podataka i usluga	Ograničenja javnog pristupa
Tijela javne vlasti nadležna za uspostavu, upravljanje, održavanje i distribuciju skupova prostornih podataka i usluga	Odgovorna strana

Tijela javne vlasti nadležna za uspostavu, upravljanje, održavanje i distribuciju skupova prostornih podataka i usluga	Uloga odgovorne strane
--	------------------------

2. INSPIRE elementi metapodataka ili skup elemenata koji moraju biti dostupni kao kriteriji pretraživanja su i:

1. naziv izvora,
2. sažetak izvora,
3. vrsta izvora,
4. jedinstveni označivač izvora,
5. vremenska referenca.

Logički i poredbeni operatori moraju biti podržani u svrhu pronalaženje izvora kroz kombinaciju kriterija pretrage.

Prostorni operator naveden u Tablici 2. mora biti podržan u svrhu pronalaženje izvora na temelju geografske lokacije izvora.

Tablica 2.

Ime operatora	Svojstvo
Presijeca (Intersects)	Zahtijeva da INSPIRE element metapodatka geografskog graničnog pravokutnika presijeca definirano područje interesa

DIO B Operacije

1. LISTA OPERACIJA

1.1. Zahtjevi prema uslugama pronalaženja

1.1.1. Tijela i subjekti NIPP-a će uspostaviti i voditi mrežu sljedećih usluga za skupove prostornih podataka i usluga za koje su metapodaci izrađeni u skladu s propisanim kriterijima i normama:

1. Usluge pronalaženja koje omogućavaju potragu za skupovima prostornih podataka i uslugama na osnovi sadržaja odgovarajućih metapodataka te prikazivanje sadržaja metapodataka.
2. Usluge pregleda koje omogućavaju, kao minimum, prikaz, navigaciju, povećanje/smanjenje, pomicanje ili preklapanje za pregled dostupnih skupova prostornih podataka te prikaz informacija kazala (legende) i bilo kojeg relevantnog sadržaja metapodataka.
3. Usluge preuzimanja koje omogućavaju preuzimanje kopija skupova prostornih podataka ili

dijelova tih skupova i, gdje je prikladno, izravni pristup tim podacima.

4. Usluge preobrazbe koje omogućavaju preobrazbu skupova prostornih podataka s obzirom na postizanje interoperabilnosti.

5. Usluge koje omogućavaju pozivanje usluga prostornih podataka.

Ove usluge moraju uzeti u obzir relevantne zahtjeve korisnika i moraju biti lagane za uporabu, raspoložive javnosti i dostupne putem interneta ili putem bilo kojeg drugog telekomunikacijskog sredstva.

1.1.2. Za potrebe usluga pronalaženja, kao minimum će se primijeniti sljedeća kombinacija kriterija pretrage:

1. Ključne riječi.

2. Klasifikacija prostornih podataka i usluga.

3. Kvaliteta i valjanost skupova prostornih podataka.

4. Stupanj usklađenosti s kriterijima i normama za interoperabilnost i usklađenje skupova prostornih podataka i usluga.

5. Geografska lokacija.

6. Uvjeti pristupa i korištenja skupova prostornih podataka i usluga.

7. Javna tijela odgovorna za uspostavu, upravljanje, održavanje i distribuciju skupova prostornih podataka i usluga.

Usluga pronalaženja pružat će operacije navedene u Tablici 3. ovog Dodatka kako bi bila u skladu sa zahtjevima izraženima u točkama 1.1.1. navedenih u Listi operacija.

Tablica 3.

Operacija	Uloga
Dohvati metapodatke Usluge pronalaženja (Get Discovery Service Metadata)	Osigurava sve potrebne informacije o usluzi i opisuje mogućnosti usluge
Pronađi metapodatke (Discover Metadata)	Operacija Pronađi metapodatke omogućuje traženje elemenata INSPIRE metapodataka izvora, na temelju izraza upita, koje treba povući iz ciljane Usluge pronalaženja

Usluga pronalaženja podržavat će operacije navedene u Tablici 4. ovog Dodatka kako bi bila u skladu s člankom 89. Zakona o državnoj izmjeri i katastru nekretnina.

Tablica 4.

Operacija	Uloga
Objavi metapodatke (Publish Metadata)	Operacija Objavi metapodatke omogućuje uređivanje elemenata INSPIRE metapodataka izvora u Usluzi pronalaženja (mehanizmi unošenja ili izvlačenja metapodataka – push or pull mechanisms). Uređivanje znači umetnuti, ažurirati i brisati.
Poveži Uslugu pronalaženja (Link Discovery Service)	Funkcija Poveži uslužu pronalaženja omogućuje izjavu o dostupnosti Usluge pronalaženja za pronalaženje izvora kroz Uslugu pronalaženja zemlje članice dok se metapodaci izvora održavaju na lokaciji vlasnika

Parametri zahtjeva i odziva svake operacije dopunjavaju opis svake operacije i čine sastavni dio tehničke specifikacije Usluge pronalaženja.

2. OPERACIJA »DOHVATI METAPODATKE USLUGE PRONALAŽENJA«

2.1. Zahtjev »Dohvati metapodatke usluge pronalaženja«

2.1.1. Parametri zahtjeva »Dohvati metapodatke usluge pronalaženja«

Parametri zahtjeva »Dohvati metapodatke usluge pronalaženja« upućuju na prirodni jezik sadržaja odziva na »Dohvati metapodatke usluge pronalaženja«.

2.2. Odziv na »Dohvati metapodatke usluge pronalaženja«

Odziv na »Dohvati metapodatke usluge pronalaženja« sadržavat će sljedeće skupove parametara:

- metapodatke usluge pronalaženja,
- metapodatke operacija,
- jezike.

2.2.1. Parametri Metapodataka usluge pronalaženja

Parametri Metapodataka usluge pronalaženja sadržavat će barem elemente INSPIRE metapodataka Usluge pronalaženja.

2.2.2. Parametri Metapodataka operacija

Parametar Metapodaci operacija pruža metapodatke o operacijama koje je provela Usluga pronalaženja. Ti parametri metapodataka opisivat će svaku operaciju. Oni će osigurati najmanje sljedeće:

1. Ukažati je li dostupan mehanizam izvlačenja ili unošenja za »Objavi metapodatke«, ili su dostupna oba mehanizma.

2. Opisati svaku operaciju, uključujući najmanje opis razmijenjenih podataka i mrežnu adresu.

2.2.3. Parametar jezika

Predviđena su dva parametra jezika:

- parametar Jezik odziva koji naznačuje prirodni jezik korišten u parametrima odziva »Dohvati metapodatke Usluge pronalaženja«,
- parametar Podržani jezici s popisom prirodnih jezika koje podržava Usluga pronalaženja.

3. OPERACIJA »PRONAĐI METAPODATKE«

3.1. Zahtjev »Pronađi metapodatke«

Ovaj zahtjev za pronalaženjem metapodataka sadrži sljedeće parametre:

- jezik,
- upit.

3.1.1. Parametar jezika

Parametar jezika ukazuje na prirodni jezik zahtijevan za sadržaj Odziva na »Pronađi metapodatke«.

3.1.2. Parametar upita

Parametar upita će sadržavati kombinaciju kriterija pretrage kao što je specificirano u dijelu A.

3.2. Odziv na »Pronađi metapodatke«

3.2.1. Parametar Odziv na »Pronađi metapodatke«

Parametar Odziv na »Pronađi metapodatke« sadržavat će barem elemente metapodataka svakog izvora koji odgovara upitu.

4. OPERACIJA »OBJAVI METAPODATKE«

Funkcija »Objavi metapodatke« omogućuje objavu elemenata metapodataka koji se odnose na izvore kroz Uslugu pronalaženja. Dvije su mogućnosti:

- mehanizam unošenja: omogućuje uređivanje elemenata metapodataka izvora dostupnih iz Usluge pronalaženja,
- mehanizam izvlačenja: omogućuje Usluzi pronalaženja zemlje članice da s udaljene lokacije izvuče elemente metapodataka izvora.

Podržat će se barem jedna od gore-navedenih mogućnosti.

4.1. Mehanizam unošenja

4.1.1. Zahtjev »Uredi metapodatke«

4.1.1.1. Parametar zahtjeva »Uredi metapodatke«

Parametar zahtjeva »Uredi metapodatke« pruža sve potrebne informacije kako bi elementi

4.2. Mehanizam izvlačenja

4.2.1. Zahtjev »Prikupi metapodatke«

4.2.1.1. Parametar zahtjeva »Prikupi metapodatke«

Parametar zahtjeva »Prikupi metapodatke« pruža sve informacije o udaljenoj lokaciji potrebne kako bi se povukli dostupni metapodaci izvora. Uključuje barem elemente metapodataka dodijeljene usluge prostornih podataka.

5. OPERACIJA »POVEŽI USLUGU PRONALAŽENJA«

Operacija »Poveži uslugu pronalaženja« omogućuje izjavu o dostupnosti Usluge pronalaženja u skladu s ovim Provedbenim pravilima, za pronalaženje izvora kroz Uslugu pronalaženja zemlje članice, dok metapodaci izvora ostaju na lokaciji vlasnika.

5.1. Zahtjev »Poveži uslugu pronalaženja«

5.1.1. Parametar zahtjeva »Poveži uslugu pronalaženja«

Parametar zahtjeva »Poveži uslugu pronalaženja« pružit će sve informacije o Usluzi pronalaženja javnog tijela ili treće strane sukladno ovim Provedbenim pravilima, omogućujući Usluzi pronalaženja zemlje članice da dobije metapodatke izvora, na temelju kombinacije kriterija pretraživanja od Usluge pronalaženja tijela javne vlasti ili treće strane, te da ih kombinira s metapodatcima ostalih izvora.

DODATAK III

USLUGE PREGLEDA

DIO A

Operacije

1. POPIS OPERACIJA

1.1. Usluge pregleda pružat će operacije navedene u Tablici 1. ovog Dodatka, kako bi se osigurala usklađenost sa zahtjevima u točkama 1.1.1. Dodatka II, Dio B, Lista operacija.

Tablica 1.

Operacija	Uloga
Dohvati metapodatke Usluge pregleda	Pruža sve potrebne informacije o usluzi i opisuje mogućnosti usluge
Dohvati kartu	Vraća kartu koja sadrži geografske i tematske informacije koje dolaze iz dostupnih prostornih skupova podataka. Ova karta je prostorno referencirana slika.

1.2. Usluga pregleda će podržati operacije navedene u Tablici 2. ovog Dodatka kako bi se osigurala usklađenost sa člankom 89. Zakona o državnoj izmjeri i katastru nekretnina (»Narodne novine«, br. 16/2007 i 124/2010).

Tablica 2.

Operacija	Uloga
Poveži Uslugu pregleda	Omogućuje tijelu javne vlasti ili trećoj strani objavu Usluge pregleda radi mogućnosti uvida u njezine izvore kroz Uslugu pregleda zemlje članice, dok mogućnost pregleda ostaje na lokaciji tijela javne vlasti ili treće strane.

Parametri zahtjeva i odziva svake operacije dopunjavaju opis svake operacije, te čine sastavni dio tehničke specifikacije Usluge pregleda.

2. OPERACIJA »DOHVATI METAPODATKE USLUGE PREGLEDA«

2.1. Zahtjev »Dohvati metapodatke usluge pregleda«

2.1.1. Parametri zahtjeva »Dohvati metapodatke usluge pregleda«

Parametar zahtjeva »Dohvati metapodatke usluge pregleda« naznačuje prirodni jezik zahtijevan za sadržaj Odziva na »Dohvati metapodatke usluge pregleda«.

2.2. Parametri odziva na »Dohvati metapodatke usluge pregleda«

Odziv na »Dohvati metapodatke usluge pregleda mora sadržavati sljedeći niz parametara:

- metapodatke usluge pregleda,
- metapodatke operacija,
- jezike,
- metapodatke slojeva.

2.2.1. Parametri metapodataka usluge pregleda

Parametri metapodataka usluge pregleda moraju sadržavati barem elemente metapodataka usluge pregleda.

2.2.2. Parametri metapodataka operacija

Parametar metapodataka operacije opisuje operacije Usluge pregleda, a mora sadržavati najmanje opis razmijenjenih podataka i mrežnu adresu svake operacije.

2.2.3. Parametri jezika

Moraju se osigurati dva parametra jezika:

- parametar »Jezik odziva« koji naznačuje prirodni jezik koji se koristi u parametrima Odziva na

»Dohvati metapodatke usluge pregleda«,

- parametar »Podržani jezici« koji sadrži popis prirodnih jezika koje podržava ova Usluga pregleda.

2.2.4. Parametri metapodataka slojeva

Za svaki sloj osigurat će se elementi metapodataka navedeni u Tablici 3.

Tablica 3.

Elementi metapodataka	Opis
Naziv izvora	Naziv sloja, koji se koristi za ljudsku komunikaciju, kako bi se predstavio sloj, npr. u izborniku.
Sažetak izvora	Sažetak sloja
Ključna riječ	Dodatne ključne riječi
Geografski granični pravokutnik	Najmanji granični pravokutnik u svim podržanim Referentnim koordinatnim sustavima područja pokrivenog slojem
Jedinstveni identifikator izvora	Jedinstveni identifikator izvora za izvor koji se koristi za stvaranje sloja

Za svaki sloj moraju se osigurati parametri specifični za sloj, navedeni u Tablici 4.

Tablica 4.

Parametar	Opis
Ime	Usklađeno ime sloja
Referentni koordinatni sustav	Popis Referentnih koordinatnih sustava u kojima je sloj dostupan
Stilovi	Popis stilova iscrtavanja dostupnih za sloj. Stil se sastoji od naziva i jedinstvenog identifikatora

URL legende	Lokacija legende za svaki stil, jezik i parove dimenzija
Parovi dimenzija	Naznačuje podržane dvodimenzionalne parove osi za višedimenzionalne skupove prostornih podataka i serije skupova prostornih podataka

3. OPERACIJA »DOHVATI KARTU«

3.1. Zahtjev »Dohvati kartu«

3.1.1. Parametri zahtjeva »Dohvati kartu«

Moraju se osigurati parametri zahtjeva »Dohvati kartu« navedeni u Tablici 5.

Tablica 5.

Parametar	Opis
Slojevi	Popis imena slojeva koji će biti uključeni u kartu
Stilovi	Popis stilova koji će se koristiti za svaki sloj
Referentni koordinatni sustav	Referentni koordinatni sustav karte
Granični okvir	Četiri koordinate uglova dvodimenzionalne karte za odabrani Par dimenzija i u odabranom Referentnom koordinatnom sustavu
Širina slike	Širina karte u pikselima
Visina slike	Visina karte u pikselima
Format slike	Format proizvedene slike
Jezik	Jezik koji će se koristiti za odziv
Par dimenzija	Dvodimenzionalni sustav osi koji će se koristiti za kartu. Primjerice: geografska dimenzija i vrijeme

4. OPERACIJA »POVEŽI USLUGU PREGLEDA«

4.1. Zahtjev »Poveži uslugu pregleda«

4.1.1. Parametar zahtjeva »Poveži uslugu pregleda«

Parametar zahtjeva »Poveži uslugu pregleda« osigurat će sve informacije o Usluzi pregleda tijela javne vlasti ili treće strane u skladu s ovom Odlukom, omogućujući Usluzi pregleda zemlje članice da dohvati kartu iz Usluge pregleda tijela javne vlasti ili treće strane te da je kombinira s ostalim kartama.

DIO B

Ostale karakteristike

1. Usluga pregleda imat će sljedeće karakteristike:

1.1. Referentni koordinatni sustavi

Slojevi će se moći istovremeno gledati korištenjem jedinstvenog referentnog koordinatnog sustava, a Usluga pregleda će podržavati barem HTRS96/TM.

1.2. Format slike

Usluga pregleda podržavat će barem jedan od sljedećih formata slike:

- Portable Network Graphics (PNG) format,
- Graphics Interchange Format (GIF), bez kompresije.